

Gmina Pelplin

Koncepcja Klastrow Energii na terenie OMGGS. Do inicjatywy przystąpiło 51 samorządów

Kategoria - Aktualności

Data publikacji -11 marca 2021 godz. 10:12

Inwestycje związane z energią słoneczną i wiatrową, niższe rachunki za energię elektryczną i ciepło, a także lepsza jakość powietrza - to tylko niektóre z korzyści tworzenia wspólnot energetycznych - czyli nowego podmiotu opartego na odnawialnych źródłach energii (OZE). Nad koncepcją stworzenia minimum trzech takich społeczności pracuje Biuro Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot.

Do wspólnej inicjatywy przyłączyło się 51 metropolitalnych samorządów. Nad koncepcją w samorządach mają czuwać ekodoradcy.

Unia Europejska stawia na rozwój energetyki obywatelskiej

W maju 2019 roku Unia Europejska przyjęła pakiet legislacyjny „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków” (tzw. „pakiet zimowy”). Jest to zestaw 8 dyrektyw i rozporządzeń, który określa parametry nowego modelu energetyki w UE. Sygnalizuje się w nim istotną zmianę pozycji obywateli na rynku energetycznym, którzy mają wyjść z roli biernych konsumentów i stać się aktywnymi uczestnikami transformacji energetycznej. Na krajowych rynkach energetycznych mają pojawić się nie tylko indywidualni wytwórcy energii z OZE, ale także prosumenci działający zbiorowo oraz wspólnoty energetyczne. **To zupełnie nowy, nieznany dotąd w Polsce model rynku energetycznego i funkcjonujących na nim podmiotów - takich jak Klastry Energii, Spółdzielnie Energetyczne czy Wyspy Energetyczne.**

Wspólnoty energetyczne mogą liczyć na dofinansowanie m.in. z unijnego Funduszu Odbudowy. W ramach Instrumentu na Rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności do Polski ma trafić ponad 23,9 mld euro dotacji i ponad 34,2 mld euro pożyczek. Ogromna część środków z tego pakietu będzie przeznaczana na odnawialne źródła energii, energetykę i środowisko.

Podstawą do uzyskania środków finansowych na ten cel będą koncepcje powstania wspólnot energetycznych na danym terenie, dlatego Biuro OMGGS pracuje nad koncepcją utworzenia minimum trzech takich podmiotów. Do wspólnej inicjatywy pt. „Opracowanie Koncepcji stworzenia Klastra Energii na terenie Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot” zgłosiło się 51 metropolitalnych miast, gmin i powiatów.

Czym jest Klaster Energii?

Najprościej mówiąc - Klaster Energii jest porozumieniem działających lokalnie podmiotów zajmujących się wytwarzaniem, konsumpcją, magazynowaniem i sprzedażą: energii elektrycznej, ciepła i chłodu, energii elektrycznej w transporcie oraz paliw. Celem inicjatywy jest bilansowanie zapotrzebowania na energię na obszarze działania klastra.

*- Członkami klastra energii mogą być osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki naukowe, przedsiębiorcy, inwestorzy, instytuty badawcze oraz jednostki samorządu terytorialnego - mówi **Jakub Maceja** wiceprezes zarządu firmy DOEKO Group, która opracowuje koncepcję dla OMGGS. Formalnie klaster energii jest porozumieniem cywilnoprawnym, dotyczącym wytwarzania i równoważenia zapotrzebowania, dystrybucji lub obrotu energią z odnawialnych źródeł energii lub z innych źródeł lub paliw, w ramach sieci dystrybucyjnej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV.*

Skuteczność klastrów energii zależy od racjonalnego i efektywnego wykorzystania potencjału: lokalnie dostępnych surowców energetycznych, odnawialnych źródeł energii, innowacji, przedsiębiorczości w obszarze wytwarzania, przesyłu, dystrybucji,

a także zarządzania odbiorem energii.

Główną korzyścią powstania klastra (obejmującego do 5 gmin lub wszystkie gminy w ramach powiatu) jest ekologiczna i tania produkcja energii z OZE, ograniczenie kosztów jej dystrybucji i lepsze zarządzanie energią. Ważne są też takie kwestie, jak uniezależnienie się od monopolu dostawców energii i wzrost lokalnego bezpieczeństwa energetycznego, a także troska o środowisko naturalne. **Dla członków klastra oznacza to przede wszystkim mniejsze rachunki za energię elektryczną.**

Opracowanie koncepcji dla OMGGS

Żeby tak się stało, najpierw musi powstać koncepcja, która określi możliwości stworzenia klastrów na terenie naszej metropolii. W pierwszym etapie zbierane są niezbędne dane od gmin i powiatów, które zgłosiły zainteresowanie projektem. Na stworzenie koncepcji wykonawca potrzebuje 4-6 miesięcy. Koncepcja obejmuje rozpoznanie, zbadanie potencjałów, analizę wariantową, finansową i organizacyjną oraz rekomendacje dotyczące wyboru optymalnego wariantu.

*- Metropolitalna koncepcja wiąże się z diagnozą stanu obecnego, badaniem potencjałów energetycznych każdej jednostki samorządu terytorialnego, przystępującej do inicjatywy z uwzględnieniem zróżnicowania pomiędzy terenami wiejskimi i miejskimi oraz analizą możliwych rozwiązań w perspektywie do 2025 i 2030 roku wraz z harmonogramem, rolami i opisem źródeł finansowania - mówi **Mariusz Sadłowski** koordynator ds. energetyki i środowiska OMGGS.*

Dokument gotowy będzie do końca września 2021 r., tak aby koncepcja umożliwiła ubieganie się m.in. o środki finansowe w ramach Krajowego Planu Odbudowy (KPO) oraz projektu strategicznego pn. "Pomorski Archipelag Wysp Energetycznych" zakładanego w projekcie Regionalnego Programu Strategicznego (RPS).

Ekodoradcy w metropolitalnych samorządach

Samorządy biorące udział w projekcie będą mogły ubiegać się o granty z programu ELENA, w wysokości 90% kosztów zatrudnienia ekodoradców. Będą to specjaliści ds. energetycznych oraz OZE. Ich zadaniem, po uprzednim przeszkoleniu i przygotowaniu, będą m.in. działania dot. termomodernizacji budynków oraz wykorzystanie OZE i innych niskoemisyjnych źródeł energii w poszczególnych samorządach.

*- W ramach grantu samorządy mają dodatkowo możliwość sfinansowania 90% kosztów kwalifikowalnych dokumentów technicznych, w tym studiów wykonalności projektów w fazie przygotowawczej w zakresie działań doradców - dodaje **Mariusz Sadłowski**.*

Biuro OMGGS będzie pełniło rolę koordynacyjną, świadcząc bieżące wsparcie, zapewniając konsultacje i doradztwo ekspertów zewnętrznych dla samorządów.

Samorządy OMGGS, które zgłosiły swój udział w inicjatywie powstania

Klastrów Energii:

Gminy: Cedry Wielkie, Chmielno, Gniew, Gniewino, Jastarnia, Kartuzy, Kolbudy, Kosakowo, Krynica Morska, Lichnowy, Linia, Liniewo, Łęczyce, Miłoradz, Nowy Dwór Gdański, Nowy Staw, Ostaszewo, Pruszcz Gdański, Przodkowo, Przywidz, Pszczółki, Puck, Sierakowice, Skarszewy, Somonino, Stegna, Stężycza, Subkowy, Suchy Dąb, Sulęczyno, Szemud, Sztutowo, Tczew, Trąbki Wielkie, Wejherowo, Władysławowo, Żukowo.

Miasta: Gdańsk, Gdynia, Hel, Lębork, Malbork, Pelplin, Pruszcz Gdański, Reda, Rumia, Sopot.

Powiaty: kartuski, lęborski, pucki, tczewski.